

Załącznik do Uchwały Nr XL/386/2014
Rady Miasta Mława
z dnia 20 maja 2014 roku

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
DLA MIASTA MŁAWA
NA LATA 2014 – 2020**

Mława 2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	5
1.1. PODSTAWY PRAWNE DOKUMENTU	5
2. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	8
2.1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	9
2.2. ZASOBY NA TERENIE MIASTA	9
2.3. PROBLEMY SPOŁECZNE W OCENIE MOPS.....	10
2.4. PROBLEM UBÓSTWA.....	12
2.5. PROBLEM BEZROBOCIA.....	14
2.6. PROBLEMY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH.....	16
2.7. PROBLEM BEZRADNOŚCI W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH.....	21
2.8. PROBLEM UZALEŻNIEŃ	23
2.9. PROBLEM PRZEMOCY W RODZINE.....	27
2.10. BEZDOMNOŚĆ I PROBLEMY MIESZKANIOWE	29
2.11. INNE DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECKA I RODZINY	30
2.12. INICJOWANIE I ROZWÓJ GRUP WSPARCIA I SAMOPOMOCY	37
2.13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OCENIE MIESZKAŃCÓW	39
2.14. ANALIZA SWOT	45
2.15. PODSUMOWANIE DIAGNOZY	47
3. PLAN DZIAŁAŃ.....	48
3.1. MISJA	48
3.2. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE.....	49
3.3. WDRAŻANIE I MONITORING STRATEGII.....	56
4. UWAGI KOŃCOWE	57
5. ANEKS	58

WSTĘP

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 jest wieloletnim dokumentem programowym.

Obowiązek opracowania i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.). Należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom miasta Mława, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jest to ważne w sytuacji postępującego rozwarstwienia i zubożenia mieszkańców. W związku z powyższym istnieje potrzeba utworzenia w mieście spójnego systemu wspierania osób i rodzin, który umożliwi skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych i przeciwdziałanie marginalizacji.

Dobrem nadrzędnym strategii rozwiązywania problemów społecznych jest człowiek - jego potrzeby zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym. Strategia jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w tym obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, rodziny, jak też grupy społecznej jako całości. W praktyce stanowi skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń.

W opracowaniu wskazano kierunki działań samorządu lokalnego w kształtowaniu i realizacji lokalnej polityki społecznej. Opracowując strategię uwzględniono współpracę instytucji rządowych, samorządowych, Kościoła i organizacji pozarządowych.

Przy opracowaniu strategii wyznaczono następujące cele:

- dążenie do poprawy sytuacji materialnej grup ekonomicznie najsłabszych,
- prowadzenie działań osłonowych,
- wychodzenie naprzeciw zagrożeniom społecznym.

Strategia jest zgodna z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020.

Uszczegóławia cele Strategii Rozwoju Miasta Mławy do roku 2015, a także zgodna jest z Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Mławskim na lata 2010 – 2020.

Przy konstruowaniu dokumentu dotyczącego rozwiązywania lokalnych problemów społecznych zastosowano zasady odnoszące się do rozwiązywania problemów społecznych stosowane w Unii Europejskiej.

Założeniem polityki społecznej Unii Europejskiej jest podejmowanie działań związanych z poprawieniem warunków życia, pracy i kształcenia, a głównie stworzenie systemu zabezpieczenia społecznego.

Strategia pozwoli na racjonalne prowadzenie lokalnej polityki społecznej, a także wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz miasta.

1. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1.1. PODSTAWY PRAWNE DOKUMENTU

Przy opracowywaniu strategii wzięto pod uwagę następujące akty prawne:

- **Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.) określa zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje i zasady udzielania świadczeń.
- **Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** (Dz. U. z 2010 r. Nr 234 poz. 1536 z późn. zm.) dotyczy między innymi zasad współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi.
- **Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych** (Dz. U. z 2013 r., poz. 966 z późn. zm.) reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.
- **Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych** (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz.721 z późn. zm.). dotyczy osób, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.
- **Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (Dz. U. z 2013 r. poz.674 z późn. zm.) określa zadania państwa o zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.
- **Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego** (Dz. U. z 2014 r., poz. 150) reguluje zasady i formy ochrony praw lokatorów oraz zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
- **Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych** (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456) określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i ich wypłacania.
- **Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym** (Dz. U. z 2011 r. Nr 43 poz. 225 z późn. zm.) określa działania mające na celu reintegrację marginalizowanych środowisk i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
- **Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego** (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.). W świetle ustawy ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,

zapewnianiu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

- **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) określa zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii** (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) określa zasady przeciwdziałania narkomanii.
- **Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.) określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji.
- **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- **Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) określa m. in. warunki udzielania i zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zasady i tryb finansowania świadczeń, zasady obowiązkowego i dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego.
- **Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** (Dz. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) reguluje zasady wspierania i pracy z rodziną, omawia organizację pomocy i wychowania dziecka, pieczę zastępczą, pomoc dla osób usamodzielnionych, określa zadania administracji publicznej we wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- **Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty** (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) reguluje między innymi zasady przyznawania pomocy materialnej dla uczniów.
- **Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych** (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 z późn. zm.) określa zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym i ustalania składek na ubezpieczenie społeczne oraz podstawy ich wymiaru.
- **Uchwała Nr XXXIV/334/2013 Rady Miasta Mława z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Miasta Mława z Organizacjami Pozarządowymi**

i Podmiotami Wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie na rok 2014.

- **Dokumenty międzynarodowe Rady Europy** dotyczące praw obywatelskich, politycznych, społecznych, gospodarczych to: Europejska Konwencja Praw Człowieka przyjęta w 1950 r. w Strasburgu, Europejska Karta Społeczna z 1961r., Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski i Krajowy Plan Działania na Rzecz Integracji Społecznej;
- **Narodowa Strategia Integracji Społecznej Dla Polski do 2020 roku** zawiera diagnozę sytuacji społecznej w Polsce pod kątem czynników wpływających na zjawisko wykluczenia społecznego.

1.2. STRUKTURA I METODOLOGIA OPRACOWANIA

Strategię rozwiązywania problemów społecznych przygotowano na podstawie dokumentacji będącej w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie oraz w oparciu o informacje uzyskane z Urzędu Miasta, Starostwa Powiatowego w Mławie, Głównego Urzędu Statystycznego, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Powiatowej Policji, jednostek organizacyjnych gminy oraz instytucji współpracujących i współdziałających w obszarze polityki społecznej na terenie miasta Mława.

Podstawowym dokumentem przy opracowaniu strategii była Ocena zasobów pomocy społecznej dla Miasta Mława przygotowana przez MOPS w Mławie w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej.

Punktem wyjścia była analiza sytuacji SWOT polegająca na identyfikacji słabych i mocnych stron istniejących metod rozwiązywania problemów społecznych, pozwalająca określić szanse i zagrożenia w otoczeniu.

Podczas opracowywania strategii uznano, że tworzony dokument powinien być wyrazem woli mieszkańców a jej formułowanie i wdrażanie procesem społecznym.

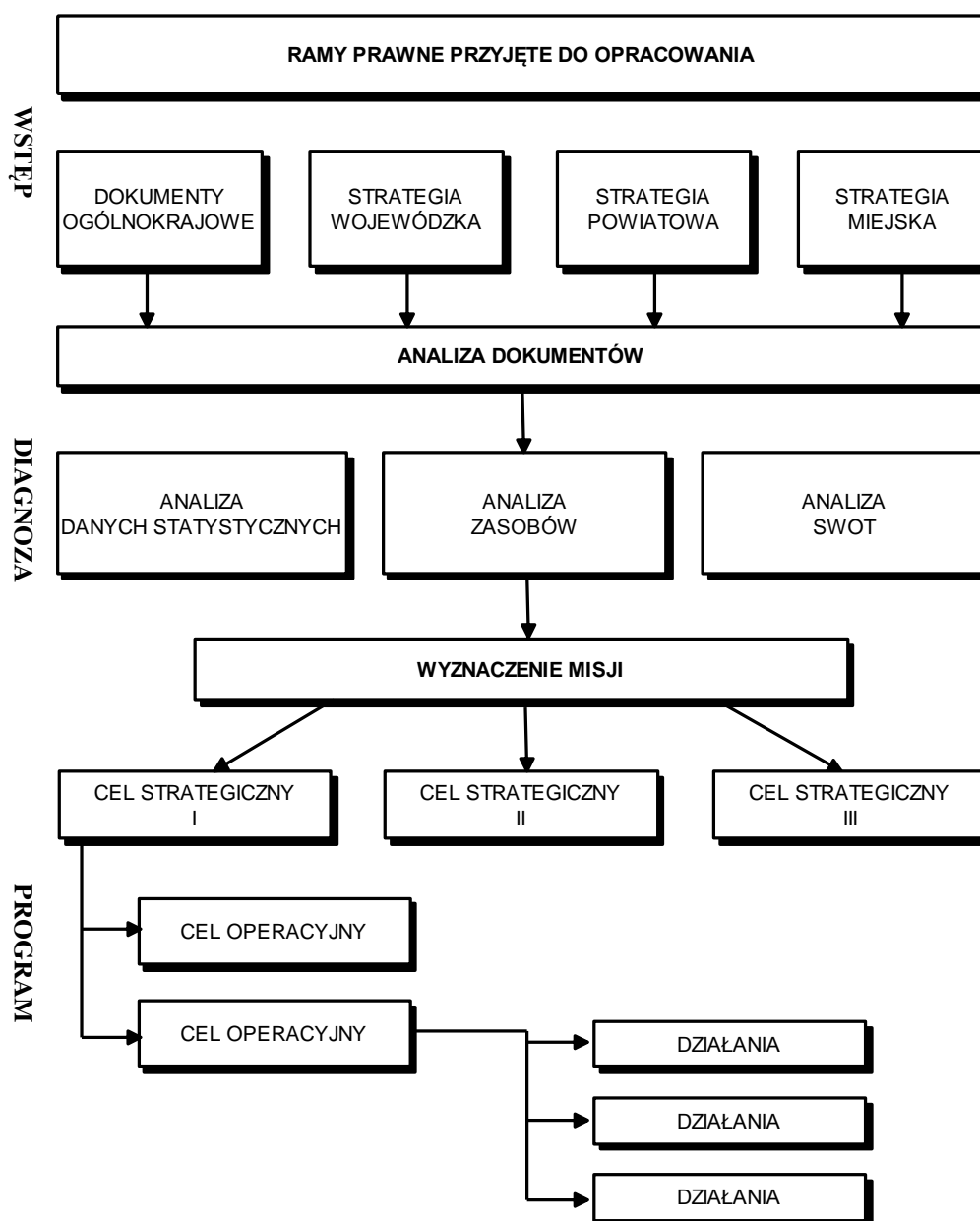
Istotnym elementem było przygotowanie ankiet i rozesłanie ich do mieszkańców, organizacji pozarządowych i instytucji współdziałających w obszarze polityki społecznej oraz wykorzystanie wyników badań z przeprowadzonej ankiety.

Prace nad przygotowaniem projektu strategii prowadzone były przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie, którymi koordynowała Dorota Kaczorek - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie i Kierownik Działów – Anna Boćkowska.

Strategia jest dokumentem uwzględniającym programy i projekty, które zostały przyjęte do realizacji bądź będą przyjęte w późniejszym terminie. Ma charakter otwarty, może być ciągle aktualizowana, udoskonalana i mogą być modyfikowane kierunki i sposoby realizacji.

Perspektywa czasowa obowiązywania Strategii została wyznaczona do 2020 roku, tzn. na czas obowiązywania Strategii Rozwoju Kraju 2020 przyjętej przez Radę Ministrów 25 września 2012 r. i Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (aktualizacja) uchwalonej przez Sejmik Województwa w dniu 29 maja 2006 r.

METODOLOGIA OPRACOWANIA STRATEGII

2. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Podstawą do diagnozowania i zidentyfikowania głównych problemów społecznych w Mławie była Ocena zasobów pomocy społecznej za lata 2010 – 2013 i dane statystyczne uzyskane z instytucji zajmujących się przedmiotową problematyką oraz informacje uzyskane z przeprowadzonej ankiety dotyczącej problemów społecznych w mieście Mława.

2.1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Miasto Mława położone jest w północnej części woj. mazowieckiego. Na dzień 31 grudnia 2013 roku liczba mieszkańców Mławy wynosiła 30 074 osób, w tym 15 820 kobiet i 14 254 mężczyzn. W ogólnej liczbie mieszkańców 5459 osób (18,15%) to dzieci i młodzież do lat 17, 19 773 (65,75%) to ludność w wieku produkcyjnym, a 4842 osób (16,1%) to osoby w wieku poprodukcyjnym. Ze statystyki wynika, że wśród mieszkańców Mławy przeważają kobiety. Zjawiskiem charakterystycznym dla sytuacji społeczno-demograficznej Mławy jest tendencja spadkowa liczby mieszkańców z 30 345 w 2010 r. do 30 074 w 2013 r., jak również liczby dzieci w wieku od 0 – 17 lat z 5717 w 2010 r. do 5459 w 2013 r., natomiast nastąpił wzrost mieszkańców w wieku poprodukcyjnym z 4361 w 2010 r. do 4842 w 2013 r. Wpływ na taki stan rzeczy ma ujemny przyrost naturalny oraz migracja osób do innych większych miast i za granicę w celu podjęcia pracy zarobkowej.

Na terenie miasta występuje bezrobocie. Na dzień 31.12.2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy było zarejestrowanych 2085 osób bezrobotnych. Stopa bezrobocia wynosiła 15,3%. W Mławie funkcjonuje również „szara strefa” czyli możliwość zatrudnienia „na czarno”. Rozmiar tego zjawiska jest trudny do ustalenia. Dostrzegany jest również przez pracowników socjalnych MOPS podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych.

Gałęzią gospodarki najsilniej rozwiniętą w Mławie jest przemysł elektroniczny, następnie obuwniczy oraz przemysł spożywczy. Mława pełni funkcję ośrodka usługowo-produkcyjnego dla całego powiatu. W ostatnich latach obserwujemy wzrost ilości firm w Mławie. Do największych przedsiębiorstw można zaliczyć: LG Electronics Mława spółka z o.o., Dong Yang Electronics Sp. z o. o., Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej „MOBILIS” Spółka Akcyjna, Zakład Drobiarski WIPASZ”, Przedsiębiorstwo Produkcji Urządzeń Dźwigowych "Dźwigpol" Spółka Akcyjna w Mławie, Uskom sp. z o.o. Zakład Usług Komunalnych i inne mniejsze podmioty handlowe i usługowe nastawione w głównej mierze na obsługę regionalnego i lokalnego rynku.

2.2. ZASOBY NA TERENIE MIASTA

- Urząd Miasta,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS),
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA),
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego (TBS),
- Starostwo Powiatowe w Mławie
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (szpital, Hospicjum Domowe i Hospicjum Stacjonarne), przychodnie rodzinne i specjalistyczne,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR),
- Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS),
- Zespół Ośrodków Wsparcia (ZOW),
- Powiatowy Urząd Pracy (PUP),
- Stacja Pielęgniarstwa Rodzinnego „Caritas”,
- Komenda Powiatowa Policji (KPP),
- Publiczne i niepubliczne placówki oświatowe
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy,
- Przychodnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia,
- Sąd Rejonowy,
- Straż Miejska
- Prokuratura Rejonowa,
- Miejski Dom Kultury (MDK),
- Baza sportowa: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR), obiekty sportowe i boiska przyszkolne,
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Świetlice dla dzieci i młodzieży
- Organizacje pozarządowe
- Kościoły i związki wyznaniowe

2.3. PROBLEMY SPOŁECZNE W OCENIE MOPS

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości.

W Mławie za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej dotychczas nie zlecano realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej organizacjom pozarządowym.

W celu dokonania oceny problemów społecznych dokonano diagnozy analizując sprawozdania za lata 2010 - 2013 z realizacji działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przekazywane do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz dane uzyskane z Urzędu Miasta, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Powiatowej Policji w Mławie i innych instytucji.

Tabela nr 1. Rodziny korzystające z pomocy MOPS

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	% mieszkańców
2010	837	2307	7,60%
2011	868	2312	7,64%
2012	809	2122	7,02%
2013	828	2207	7,34%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Z analizy danych wynika, że ilość osób korzystających ze wsparcia MOPS jest zmienna. Decydujący wpływ na ilość osób korzystających z pomocy społecznej miał rynek pracy, wzrost najniższego wynagrodzenia i nie podnoszenie kryterium dochodowego w pomocy społecznej od 01.10.2006 r. do dnia 30.09.2012 r. oraz uruchomienie przez Powiatowy Urząd Pracy wielu programów w ramach środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tabela nr 2. Pomoc społeczna udzielana przez MOPS:

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			
		2010	2011	2012	2013
1.	Ubóstwo	614	583	515	623
2.	Sieroctwo	0	0	0	1
3.	Bezdomność	5	9	23	34
4.	Bezrobocie	407	410	438	476
5.	Niepełnosprawność	250	234	253	246
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	192	201	191	215
7.	Przemoc w rodzinie	116	162	181	159
8.	Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	70	66	74	94
9.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	98	93	157	239
	w tym: rodziny niepełne	78	71	91	133
	rodziny wielodzietne	21	22	79	90
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	25	15	12	13
11.	Alkoholizm	128	107	78	108
12.	Narkomania	1	1	3	2
13.	Zdarzenia losowe	0	1	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Z przedstawionej tabeli wynika, że najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy w latach ubiegłych było: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, alkoholizm.

2.4. PROBLEM UBÓSTWA

Ubóstwo jest definiowane w różnorodny sposób. Jedną z definicji to brak dostatecznych środków materialnych do życia, bieda, niedostatek; a inną to stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do rodzinnej lub grupy społecznej.

Ubóstwo to zjawisko złożone, posiadające zarówno aspekty ilościowe (np. wskaźnik dochodu uzyskiwany przez gospodarstwa domowe), jak i jakościowe (np. inne wskaźniki sytuacji materialnej - posiadanie różnych dóbr, dostępność do uczestnictwa w istotnych dla życia społecznego praw takich jak: wykształcenie, możliwości korzystania z różnych form wypoczynku, rozrywki itp.). Jest zrównane z kryterium dochodowym zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wymaganym do otrzymania pomocy, ale nie jest przesłanką uzasadniającą przyznanie świadczeń z pomocy społecznej. Dlatego należy pamiętać, iż używając terminu

ubóstwa, jesteśmy w stanie wskazać nie tyle gospodarstwa domowe czy osoby żyjące w sferze ubóstwa, ale żyjące w tzw. strefie niskich dochodów. Pozostawanie długotrwale rodziny w ubóstwie ma wpływ na rozwój psychospołeczny członków rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do pomocy tym osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza określonego kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej czy na osobę w rodzinie, przy wystąpieniu jednego z powodów (np. bezrobocie, niepełnosprawność, wielodzietność). Około 50% rodzin korzystających z pomocy społecznej żyje poniżej minimum egzystencji, natomiast pozostałe osoby i rodziny żyją poniżej minimum socjalnego. Minimum socjalne wyznacza górną granicę ubóstwa, zaś minimum egzystencji wyznacza dolną granicę ubóstwa.

Minimum socjalne - to wskaźnik społeczny mierzący koszty utrzymania gospodarstw domowych. Zakres i poziom zaspokajanych potrzeb według tego modelu winny zapewniać takie warunki życiowe, by na każdym z etapów rozwoju człowieka umożliwić regenerację jego sił życiowych, posiadanie i wychowanie potomstwa oraz utrzymanie więzi społecznych.

Minimum egzystencji – to koszyk dóbr, niezbędnych do podtrzymania funkcji życiowych człowieka i sprawności psychofizycznej. Uwzględnia on jedynie te potrzeby, których zaspokojenie nie może być odłożone w czasie, a konsumpcja niższa od tego poziomu prowadzi do biologicznego wyniszczenia i zagrożenia życia. W skład koszyka minimum egzystencji wchodzi potrzeby mieszkaniowe i artykuły żywnościowe.

Instytut Pracy i Spraw Społecznych ustala wartość koszyka minimum egzystencji oddzielnie dla 6 typów pracowniczych gospodarstw domowych (od rodziny 1-osobowej do 5-osobowej) oraz 2 typów gospodarstw emeryckich (1 i 2-osobowych).

W 2012 r. minimum socjalne wynosiło 1043,09 zł dla osoby samotnej emeryta, 1026,94 zł dla osoby samotnej w wieku produkcyjnym, 844,75 zł na osobę dla rodziny z 2 dziećmi i 820,78 zł na osobę dla rodziny z 3 dziećmi, a minimum egzystencji za 2012 r. wynosiło 493,96 zł dla osoby samotnej emeryta, 521,11 zł dla osoby samotnej w wieku produkcyjnym, 442,99 zł na osobę dla rodziny z 2 dziećmi i 456 zł na osobę dla rodziny z trojgiem dziećmi (dane średnioroczne)¹.

Czynnikami generującymi ubóstwo są m.in.: bezrobocie, niepełnosprawność, poziom wykształcenia, uzależnienia, zdarzenia losowe, wielodzietność.

W ostatnich latach liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa jest zmienna. Jest to efekt powstawania nowych miejsc pracy, nie podnoszenia od 2006 r. kryterium dochodowego w pomocy społecznej, wzrostu najniższego wynagrodzenia, nabycie

¹ www.ipiss.com.pl

uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Tabela nr 3. Osoby i rodziny objęte pomocą z powodu ubóstwa

Rok	Liczba rodzin objęta wsparciem	Liczba osób w rodzinach
2010	614	1712
2011	583	1629
2012	515	1362
2013	623	1604

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

2.5. PROBLEM BEZROBOCIA

Bezrobotnym zgodnie z definicją ustawową jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu pracy. Długookresowe bezrobocie ma ogromny wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia bezrobotnego i jego rodziny. Bezrobocie jest jednym z głównych problemów społecznych zarówno w skali kraju jak i naszego miasta. Pogarszanie się stanu rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy. Powstają problemy opiekuńczo-wychowawcze, rodzi się przemoc, zanika autorytet rodzicielski. Stan taki może prowadzić do rozpadu rodziny. Istnieje również duże prawdopodobieństwo przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorców osobowościowych, co w konsekwencji ma wpływ na dziedziczenie statusu bezrobotnego.

Bezrobocie ma również bardzo duży wpływ na powstawanie patologii. Pojawia się bardzo często problem alkoholizmu i przemocy. Negatywne emocje związane z pozostawaniem bez pracy, wyzwalają agresję, która najczęściej skierowana jest na rodzinę i społeczność lokalną. Bezrobocie sprzyja też popełnianiu przestępstw.

Tabela nr 4. Osoby bezrobotne

Bezrobotni	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
-------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Ogółem	1929	1749	2011	2085
w tym: kobiet	975	925	983	1044
Z prawem do zasiłku ogółem	357	317	355	374
w tym kobiet	178	170	177	188
Bez prawa do zasiłku	1572	1432	1656	1711
Podjęcia pracy	1492	1487	1257	1494
w tym kobiet	705	765	629	745
Długotrwale bezrobotni	834	827	953	1037

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie

Tabela nr 5. Rodziny korzystające z pomocy z powodu bezrobocia

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
2010	407	1249
2011	410	1211
2012	438	1305
2013	476	1453

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Z przedstawionych danych wynika, że w 2013 r. znacznie wzrosła liczba osób bezrobotnych w stosunku do 2012 r.

Osoby i rodziny dotknięte bezrobociem są potencjalnymi klientami pomocy społecznej, gdyż nie są w stanie wyjść o własnych siłach z trudnej sytuacji życiowej.

W celu aktywizacji i integracji społecznej w latach 2008 – 2011 MOPS w Mławie realizował projekt systemowy „Szansa dla Ciebie” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu była integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia i niepełnosprawności, będących w wieku aktywności zawodowej korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Udział osób w projekcie przyczynił się do wzrostu ich świadomości i motywacji do działania w celu wyjścia z trudnej sytuacji życiowej oraz zaufania we własne siły, zwiększenie poczucia własnej wartości, pozyskania umiejętności i zdolności do podjęcia zatrudnienia.

Do udziału w projekcie przystąpiło 85 osób, (66 K i 19 M), natomiast zakończyło udział w projekcie 76 osób (60 K i 16 M). Uczestnikami projektu systemowego było 85 osób bezrobotnych, w tym 21 osób długotrwale bezrobotnych i 2 osoby niepełnosprawne będące w wieku aktywności zawodowej, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Ponadto w ramach aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie wraz z Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie organizuje od 2008 r. **prace społecznie użyteczne.**

Prace społecznie użyteczne wykonywało w 2008 r. - 31 osób, w 2009 r. - 31 osób, w 2010 r. – 26 osób, w 2011 r. - 25 osób i w 2013 r. – 25 osób w jednostkach organizacyjnych miasta Mława w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Były to prace porządkowo-gospodarcze, malarskie i pomoc w organizowaniu imprez kulturalno-oświatowych.

2.6. PROBLEMY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Według ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych niepełnosprawność to stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie, bądź uniemożliwienie wypełniania ról społecznych, a w szczególności ograniczenie zdolności do wykonywania pracy zawodowej.

Niepełnosprawnymi są osoby, które uzyskały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy. Osoby niepełnosprawne są uznawane za jedną z grup społecznych szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne ze względu na występujące bariery społeczne, fizyczne i ekonomiczne, które napotykają w środowisku.

Z danych MOPS wynika, że liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej utrzymuje się na tym samym poziomie.

Tabela nr 6. Pomoc udzielana osobom niepełnosprawnym

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
------------	----------------------	--------------------------------

2010	250	610
2011	234	519
2012	253	582
2013	246	590

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Osoby niepełnosprawne korzystają z następujących form pomocy realizowanych przez MOPS: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, celowe, pomoc rzeczowa, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Ponadto MOPS w Mławie wypłaca **zasiłki pielęgnacyjne** osobom niepełnosprawnym, a także **świadczenia pielęgnacyjne** matce, ojcu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnymi członkami rodzin od 01.01.2013 r. oprócz świadczenia pielęgnacyjnego MOPS przyznaje i wypłaca także specjalne zasiłki opiekuńcze.

Tabela nr 7. Osoby korzystające ze świadczeń opiekuńczych

Nazwa świadczenia	Liczba osób			
	2010	2011	2012	2013
Zasiłki pielęgnacyjne	830	825	806	788
Świadczenie pielęgnacyjne	188	257	300	285
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0	27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Specjalny zasiłek opiekuńczy wprowadzony został ustawą o świadczeniach rodzinnych od dnia 01.01.2013 r. Przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności

łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Tabela nr 8. Osoby korzystające z dofinansowania ze środków PFRON

Rok	Ogółem	Dzieci	Kobiety	Mężczyźni
2010	224	34	115	75
2011	201	27	114	60
2012	320	36	185	99
2013	206	29	106	71

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie

Dofinansowanie ze środków PFRON dotyczyło uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i komunikacyjnych oraz imprez kulturalnych.

Osoby niepełnosprawne mogą korzystać z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Mławie. Z tej formy pomocy korzystało:

w 2010 r. - 26 osób,

w 2011 r. – 29 osób

w 2012 r. – 30 osób.

w 2013 r. – 30 osób

Zadaniem ŚDS jest pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu potrzeb osób upośledzonych umysłowo i ich rodziców oraz opiekunów prawnych a także prowadzenie pracy socjalnej nakierowanej na pomoc w odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania.

Również na wykluczenie społeczne narażone są osoby niepełnosprawne, których niski poziom wykształcenia spowodowany jest brakiem specjalistycznych ośrodków dalszego kształcenia młodzieży niepełnosprawnej.

Według danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie ilość osób bezrobotnych niepełnosprawnych utrzymuje się na tym samym poziomie.

Tabela nr 9. Niepełnosprawni bezrobotni zarejestrowani w PUP

Niepełnosprawni	2010	2011	2012	2013

Ogółem	113	110	114	112
w tym kobiety	47	49	59	45
Z prawem do zasiłku	19	14	25	25
Bez prawa do zasiłku	94	96	89	87
Podjęcia pracy	53	72	57	69
w tym kobiet	29	30	25	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie

Dzieci niepełnosprawne objęte są wsparciem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, która kieruje dzieci do szkół i przedszkoli integracyjnych.

Na rzecz osób niepełnosprawnych działają również organizacje pozarządowe m.in. takie jak: Stowarzyszenie Wspierania Społeczności Lokalnej „Bądźmy Razem”, Koło Zarządu Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie Serce za Serce, PCK, Zespół Pielęgniarstwa Rodzinnego „Caritas” Diecezji Płockiej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie świadczy pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych (SUO) od października 2004 r. dla dzieci niepełnosprawnych z zaburzeniami rozwoju i osób psychicznie chorych. W 2013 r. z usług korzystało 15 dzieci i 1 osoba dorosła. Pomoc polega na wsparciu psychologiczno-pedagogicznym i edukacyjno - terapeutycznym. Specjalistyczne usługi opiekuńcze prowadzone są przez specjalistów: pedagoga specjalnego, psychologa, logopedę i rehabilitanta w miejscu zamieszkania osób korzystających z tej formy pomocy, jak również na prośbę rodziców w pomieszczeniu tutaj. Ośrodka przystosowanym do pracy z dziećmi i osobami dorosłymi. Urządzony pokój do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych zarówno w opinii specjalistów jak i rodziców niczym nie ustępuje profesjonalnie prowadzonym gabinetom psychologiczno - pedagogicznym na terenie miasta.

Rodzice i osoby dorosłe korzystające z SUO są bardzo zadowolone, a co najważniejsze dzieci bardzo chętnie przychodzą na zajęcia do Ośrodka. Dzieciom niepełnosprawnym zapewniono opieką umożliwiając im rozwój fizyczny i intelektualny oraz starano się stworzyć takie możliwości, aby mogły korzystać z tego, co mają inne zdrowe dzieci.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze to jedyna na terenie miasta zespolona pomoc kilku specjalistów dla dzieci. Usługi w całości finansowane są ze środków rządowych.

OSOBY STARSZE

Obecnie obserwujemy pogłębiającą się tendencję starzenia społeczeństw. Dotyczy to także naszego kraju. Zauważalny jest również w naszym mieście wzrost liczby osób starszych w stosunku do ogółu mieszkańców. Według stanu na dzień 31.12.2013 r. 16,1% mieszkańców naszego miasta stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Rodzi to różne problemy takie jak: samotność, chorobę, inwalidztwo, bezradność, poczucie nieprzydatności, stopniowe eliminowanie z życia zawodowego i społecznego, brak ofert spędzania czasu wolnego. Rodziny pełniące funkcje opiekuńcze obciążone licznymi obowiązkami i własnymi problemami, nie są w stanie zapewnić właściwej opieki nad ich starszymi członkami. Osoby w wieku starszym najbardziej wymagają zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych, takich jak: potrzeby biologiczne, bezpieczeństwa, przynależności i miłości, szacunku, uznania, samorealizacji. Ważne też jest w wieku starszym prowadzenie zdrowego, aktywnego stylu życia. W mieście Mława osoby starsze korzystają z różnych form pomocy takich jak: pomoc finansowa, pomoc rzeczowa, usługi opiekuńcze, praca socjalna, posiłki, poradnictwo specjalistyczne, organizacja czasu wolnego, usługi kąpielowe.

Usługi opiekuńcze świadczone są osobom samotnym, długotrwale i ciężko chorym, niepełnosprawnym, które wymagają pomocy osoby drugiej, a rodzina nie jest w stanie zapewnić takiej pomocy. Usługi świadczone są za częściową lub całkowitą odpłatnością w zależności od dochodu osoby lub rodziny zgodnie z obowiązującymi przepisami. W 2010 r. ze świadczeń pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych korzystało 70 osób, w 2011 r. 74 osoby, w 2012 r. 63 osoby i w 2013 r. 60 osób starszych i niepełnosprawnych.

Osoby, które wymagają całodobowej opieki osób innych ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność, a rodzina nie jest w stanie zapewnić takiej opieki kierowane są do domów pomocy społecznej lub do zakładów opiekuńczo-leczniczych przy współpracy ze Stacją CARITAS w Mławie i służbą zdrowia. W 2013 r. miasto Mława ponosiło odpłatność za pobyt 14 osób w DPS.

Natomiast osoby chore na stwardnienie rozsiane MOPS w Mławie kieruje do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku.

W 2012 r. w ramach obchodów Międzynarodowego Roku Osób Starszych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie we współpracy ze Stowarzyszeniem Wspierania Społeczności Lokalnej „Bądźmy Razem” w ramach programu „Bezcenne wartości – wiedza, doświadczenie. Senior przewodnikiem i wzorem dla młodych pokoleń” zostały zrealizowane następujące projekty: „Połączyć pokolenia” – piknik integracyjny oraz „Aktywny Senior” -

cykl spotkań z przedstawicielami różnych instytucji: biblioteki, Komendy Powiatowej Policji, Straży Pożarnej, Sanepidu, lekarzami specjalistami (kardiolog, pulmonolog) oraz spotkanie z pedagogiem.

Działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie mają na celu umożliwienie osobom starszym pozostanie w ich miejscu zamieszkania i włączenia do działań na rzecz społeczności lokalnej.

2.7. PROBLEM BEZRADNOŚCI W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego, której celem jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych jej członków, a w szczególności dzieci. Jej prawidłowe funkcjonowanie ma istotny wpływ na właściwe funkcjonowanie środowiska lokalnego. W mieście jest wiele rodzin dysfunkcyjnych, które nie są zdolne do stworzenia właściwych warunków socjalno-bytowych i opiekuńczo-wychowawczych oraz nie wypełniają podstawowych funkcji rodziny.

Bezradność wynika z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny. Objawia się to problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i problemami wychowawczymi związanymi z agresywnym zachowaniem dzieci, łamaniem obyczajów i norm społecznych.

Skrajnym przypadkiem rodziny dysfunkcyjnej jest rodzina patologiczna, która stanowi zagrożenie dla istniejącego układu społecznego z kilku powodów:

- dorośli członkowie często wchodzą w konflikt z prawem,
- odrzucane są podstawowe wartości i normy społeczne,
- dzieciom przekazywane są negatywne normy i wartości,
- dzieci uczą się dewiacyjnych i przestępczych zachowań,

Bardzo często w takich rodzinach dochodzi do aktów przemocy. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodziny dysfunkcyjne ze względu na negatywne konsekwencje dla życia społecznego znajdują się w centrum zainteresowania wielu instytucji zajmujących się tą problematyką na terenie miasta.

Wszelka pomoc w takim przypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania własnych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych.

Praca z rodziną problemową winna zmierzać do uwzględnienia indywidualnych problemów jej członków, a także do naprawy różnych systemów (oświaty, społeczności sąsiedzkiej, zawodowej i lokalnej), których rodzina jest częścią składową.

Problemy opiekuńczo - wychowawcze, przemoc w rodzinie, konflikty międzypokoleniowe wielokrotnie są przyczyną umieszczania dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo - wychowawczych lub resocjalizacyjnych, a dla dorosłych ofiar przemocy domowej są powodem szukania schronienia i porad w placówkach i organizacjach „pomocowych”.

MOPS w Mławie od 2012 r. ponosi częściową odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych. W 2012 r. ponosił odpłatność za 9 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i 4 dzieci w domu dziecka, zaś w 2013 r. za 12 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i 5 dzieci umieszczonych w domu dziecka.

Zatrudniony też został w 2012 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie **asystent rodziny**, który prowadzi pracę z rodzinami w miejscu ich zamieszkania, udziela pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego, rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, problemów socjalnych występujących w rodzinach, wspiera aktywność społeczną rodzin.

W 2013 r. skierowano do młodzieżowych ośrodków szkolno-wychowawczych 8 osób, z tego 7 osób umieszczono w ośrodkach, a 1 oczekuje na umieszczenie.

Tabela nr 10. Rodziny korzystające z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej

Rok	Liczba rodzin	w tym:	
		Rodzin niepełnych	Rodzin wielodzietnych
2010	98	78	21

2011	93	71	22
2012	157	79	79
2013	239	133	90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Tabela nr 11. Dzieci umieszczone w domach dziecka i w rodzinach zastępczych

ROK	Liczba dzieci umieszczonych w domach dziecka	Liczba dzieci przebywający w domach dziecka ogółem	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych ogółem
2010	4	24	6	35
2011	5	26	7	40
2012	4	29	9	47
2013	1	29	6	51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie

W 2010 roku ustanowiono w Mławie 4 nowe rodziny zastępcze, w tym 3 spokrewnione i 1 niespokrewniona z dzieckiem.

W 2011 roku ustanowiono w Mławie 4 nowe rodziny zastępcze, w tym 3 spokrewnione i 1 niespokrewniona z dzieckiem.

W 2012 roku ustanowiono w Mławie 7 rodzin zastępczych, w tym 5 spokrewnionych i 2 niezawodowe.

W 2013 r. ustanowiono w Mławie 5 rodzin zastępczych, w tym 3 spokrewnione, 1 zawodową rodzinę zastępczą pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego i 1 niezawodową.

MOPS w Mławie prowadzi pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w 4 lokalach od 2008 r. W pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo - wychowawczych uczestniczą dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem, z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i dzieci z zaburzeniami rozwoju. Na zajęcia uczęszczało 137 dzieci w 2010 r., 167 dzieci w 2011r., 202 dzieci w 2012 r. i 185 dzieci w 2013 r.

2.8. PROBLEM UZALEŻNIEŃ

Ważnym problemem społecznym, złożonym i trudnym do przezwyciężenia w ostatnich latach jest nadużywanie alkoholu i zażywanie narkotyków. Problemy związane z piciem

alkoholu, zażywaniem narkotyków i przemocą są przyczyną cierpień wielu ludzi i to nie tylko osób uzależnionych, ale w ogromnej mierze ich rodzin. Nadużywanie alkoholu i narkomania ma znaczący wpływ na wiele dziedzin życia społecznego, w tym na system opieki zdrowotnej, społecznej, na ekonomię i bezpieczeństwo mieszkańców miasta.

Corocznie Rada Miasta przyjmuje Uchwałę do realizacji „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”. Program ten realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie i Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Celem Miejskiego Programu jest zapobieganie powstawaniu oraz zmniejszenie rozmiarów już istniejących negatywnych zjawisk związanych ze spożyciem środków psychoaktywnych.

Zadania Programu to:

- Świadczenie usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz członków ich rodzin,
- Podnoszenie kompetencji zawodowych osób pracujących na rzecz bezpieczeństwa na terenie miasta,
- Promowanie programów profilaktycznych zapobiegających wzrostowi narkomanii wśród społeczności naszego miasta,
- Prowadzenie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym spożywaniem alkoholu,
- Zwiększenie kompetencji osób zatrudnionych w różnych instytucjach w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych i narkomanii wśród dzieci i młodzieży,
- Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, wydawanie zezwoleń,
- Udział w ogólnopolskich kampaniach i realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych w zakresie uzależnień,
- Pomoc profilaktyczna dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka poprzez możliwość uczestnictwa w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych,
- Wspieranie działalności grup samopomocowych Anonimowych Alkoholików i Anonimowych Narkomanów,
- Ochrona ofiar przemocy w rodzinie poprzez wsparcie prawne i psychologiczne,
- Praca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Alkoholizm

Alkoholizm jest zjawiskiem, które dotyka bardzo wielu mieszkańców naszego miasta w różnym wieku, niezależnie od miejsca zamieszkania, płci, wykształcenia. Alkoholicy to ludzie, którzy nie są w stanie konsekwentnie kontrolować swojego picia przez dłuższy czas i którzy nie mogą ręczyć za swe zachowanie po tym jak zaczną pić. Jest to choroba, którą można zatrzymać, ale nie wyleczyć. Leczenie jest długotrwałym procesem, tak jak długotrwałym procesem jest rozwój uzależnienia.

Alkoholizm jest szczególnie drastycznym problemem w naszym kraju. Każdy człowiek doświadczający picia ma prawo do pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej i medycznej, bez naruszenia jego godności osobistej. W rodzinach długotrwale nadużywających alkoholu wzorzec picia powielają dzieci.

Nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem społecznym. Alkoholizm jako zjawisko wpływa na złe funkcjonowanie rodziny. Bardzo często jest przyczyną przemocy w rodzinie, braku kontroli ze strony rodziców nad dziećmi. Picie alkoholu przez niepełnoletnich powoduje wchodzenie w kolizję z prawem i zachowania destrukcyjne.

Według Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów uzależnienie od alkoholu to zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu.

Na podstawie badań przeprowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie ustalono, że 22% dorosłych deklaruje spożywanie alkoholu w ciągu miesiąca, 39% uczniów liceum spożywa alkohol rzadziej niż raz w miesiącu, zaś 11% gimnazjalistów spożywa alkohol raz w miesiącu.

Przychodnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Mławie 2010 r. przyjęła 98 osób uzależnionych od alkoholu i 29 osób współuzależnionych (członkowie rodzin), w 2011r. 97 uzależnionych i 32 współuzależnione, w 2012 r. - 102 osoby uzależnione i 41 współuzależnionych i w 2013 r. - 117 osób uzależnionych i 38 współuzależnionych .

Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie wpłynęło w 2010 r. – 59 wniosków, w 2011 r. – 50 wniosków, w 2012 r. – 55 wniosków i w 2013 r. 45 wniosków o zobowiązanie do podjęcia obowiązkowego leczenia odwykowego

W Dziale Profilaktyczno-Społecznym MOPS w Mławie udzielono w 2010 r. - 935 porad i konsultacji, w 2011 r. – 1157 porad i konsultacji, w 2012 r. – 1005 porad i konsultacji i w 2013 r. - 1165 porad i konsultacji osobom uzależnionym, współuzależnionym i doświadczającym przemocy w rodzinie.

W Komendzie Powiatowej Policji w Mławie zatrzymano do wytrzeźwienia w 2010 r. – 514 osób, w 2011 r. – 501 osób, w 2012 r. – 440 osób i w 2013 r. – 236 osób.

Z danych uzyskanych z Powiatowej Komendy Policji wynika, że w stanie nietrzeźwym w 2010 r. popełniono 68 przestępstw, w 2011 r. – 99 przestępstw, w 2012 r. – 93 przestępstwa i w 2013 r. – 219 przestępstw.

Zjawisko alkoholizmu dotyka wielu mieszkańców miasta bez względu na płeć, wiek i status. Jego rozmiar i niszczycielskie działanie daje się zaobserwować wśród klientów pomocy społecznej.

Rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu zajmuje się także Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie, która powołana została na podstawie art. 4¹ ust. 3 Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi Zarządzeniem Nr 85/2012 Burmistrza Miasta Mława z dnia 31 maja 2012r. W skład Komisji wchodzi 7 osób, które są przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- a) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego;
- c) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Miasta;
- d) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Narkomania

Termin narkomania określa stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to ma szerokie znaczenie i obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale posługiwanie się wszelkimi środkami wywołującymi euforię odurzającą.

Według ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii narkomania to „stałe lub okresowe zażywanie w celach nie medycznych środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstaje uzależnienie”.

Narkomania charakteryzuje się tzw. głodem narkotycznym, przymusem zażywania środków odurzających, chęcią zdobycia narkotyku za wszelką cenę i wszystkimi dostępnymi sposobami.

Jednym z najczęściej stosowanych działań mających na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii jest profilaktyka, która ma na celu m.in. informowanie o ich szkodliwych następstwach. Tylko właściwie dobrane programy profilaktyczne mogą się przyczynić do odrzucenia niewłaściwych zachowań. Powinny one ukazywać postawy społecznie akceptowane, wzorce alternatywne wobec subkultury alkoholowej i narkomańskiej. Wobec tego programy profilaktyczne nie powinny się koncentrować na straszeniu i proponowaniu abstynencji, ale na informowaniu o mechanizmach uzależnienia, na rozwijaniu umiejętności odpowiedzialnego podejmowania decyzji, a także umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych oraz na sprzyjaniu rozwojowi osobowości.

Narkomania stała się groźnym problemem społecznym obejmującym zasięgiem coraz większą ilość młodych ludzi. Z raportu Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych przeprowadzonej w 2012 r. przez MOPS w Mławie wynika, że 39% młodzieży licealnej uważa, że osoby w ich wieku mają kontakt z narkotykami, zaś w gimnazjum 41% uczniów uważa, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami.

Alkoholizm i narkomania są jednymi z przyczyn wzrostu przestępczości, która ma negatywny wpływ na funkcjonowanie lokalnej społeczności. Przestępczość dotyczy zarówno osób dorosłych jak nieletnich.

W 2010 r. z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełniono 62 przestępstwa przez osoby dorosłe, w 2011 r. popełniono 150 przestępstw, w tym 75 czynów popełnili nieletni, w 2012 r. popełniono 74 przestępstwa, w tym 56 przestępstw popełnili nieletni i w 2013 r. popełniono 101 przestępstw.

Straż Miejska nie odnotowała w latach 2010 – 2013 przypadków popełnienia wykroczeń i przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Pracownicy socjalni w swojej pracy spotykają się z tym problemem i w ramach pracy socjalnej udzielają informacji osobom uzależnionym i ich rodzinom o dostępności do terapii na terenie miasta.

2.9. PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE

Rada Miejska w Mławie przyjęła Uchwałą Nr L/521/2010 z dnia 15 października 2010r. do realizacji „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar

Przemocy w Rodzinie”. Program ten realizowany jest przez Dział Profilaktyczno-Społeczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, rozszerzenie oferty pomocowej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji pozarządowych pracujących w obszarze przemocy, podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie to tworzenie miejskiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie i w stosunku do osób stosujących przemoc, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych i instytucji takich jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Prokuratura Rejonowa, kuratorzy sądowi, pracownicy oświaty i służby zdrowia. Działa on na podstawie porozumień zawartych między Burmistrzem Miasta Mława, a podmiotami działającymi w Zespole.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie przeprowadził w 2010 r. 138 interwencji kryzysowych w związku z przemocą w rodzinie, w 2011 r. – 188 interwencji kryzysowych, w 2012 r. - 232 interwencje kryzysowe i w 2013 r. - 101 interwencji kryzysowych. W 2010 r. podjęto 24 działania terapeutyczne w stosunku do ofiar przemocy, w 2011 r. – 4, w 2012r. - 25 działań terapeutycznych i w 2013 r. - 57 działań terapeutycznych.

W stosunku do sprawców przemocy w 2010 r. podjęto 89 działań interwencyjnych, w tym 1 sprawcę eksmitowano z lokalu, w 2011 r. podjęto 98 działań interwencyjnych, w 2012r. 94 działania interwencyjne i w 2013 r. podjęto 90 działań interwencyjnych.

Komenda Powiatowa Policji w Mławie odnotowała na terenie Mławy w 2010 r. – 226 interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie, w 2011 r. – 153 interwencje, w 2012 r. - 152 interwencje i w 2013 r. – 166 interwencji.

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart:

2010 r. - 237, w tym 11 przez pracowników socjalnych MOPS

2011 r. - 103, w tym 11 przez pracowników socjalnych MOPS

2012 r. - 134, w tym 7 przez pracowników socjalnych MOPS

2013 r. - 156, w tym 7 przez pracowników socjalnych MOPS

Na terenie Miasta Mława funkcjonuje Zespół Ośrodków Wsparcia, który zapewnia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie całodobowy pobyt i możliwość korzystania z pomocy terapeutycznej.

2.10. BEZDOMNOŚĆ I PROBLEMY MIESZKANIOWE

W Mławie zaplecze mieszkaniowe stanowią 3 Spółdzielnie Mieszkaniowe "Zawkrze", "Zacisze", "Standard" oraz Towarzystwo Budownictwa Społecznego i 47 Wspólnot Mieszkaniowych. Dobrze rozwinięte jest budownictwo jednorodzinne. TBS oprócz zarządu istniejącym komunalnym zasobem mieszkaniowym realizuje budownictwo pod wynajem, z którego mogą korzystać osoby nie posiadające wystarczających dochodów na zakup mieszkania własnościowego.

Na terenie miasta wiele rodzin posiada złe warunki mieszkaniowe - ciasnota, zagęszczenie, zły stan techniczny zajmowanych lokali. Rośnie liczba osób zagrożonych eksmisją. Wiele osób nie opłaca na bieżąco czynszu i opłat związanych z utrzymaniem mieszkań. Powodem tego jest brak środków finansowych na bieżące wydatki. Zasoby mieszkaniowe miasta nie zaspokajają potrzeb w tym zakresie, o czym świadczy długa lista osób oczekujących na mieszkania z zasobów komunalnych.

Problemy mieszkaniowe związane są często z odrzuceniem przez rodzinę osób opuszczających zakłady karne. Są również osoby bezdomne. Spowodowane jest to głównie nadużywaniem alkoholu.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osobę bezdomną uważa się osobę, która nie zamieszkuje w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i nie zameldowana na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Bezdomność to jedno z najgroźniejszych zjawisk społecznych. Zgodnie z przepisami bezdomnemu należy się tymczasowe miejsce noclegowe, odzież i posiłek, a w niektórych przypadkach również zasiłek i inne formy pomocy.

Na terenie miasta pomocy osobom bezdomnym udziela Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji i służba zdrowia. W mieście brak jest schroniska lub noclegowni dla osób, które nie posiadają lokali mieszkalnych. Osoby zgłaszające się z tym problemem kierowane są do schronisk i noclegowni w Miączynie Dużym, Gąsolinie, Radomsku, Trzciance, Turowie, Ożarowie Mazowieckim i w Warszawie. Skala tego problemu na terenie miasta ciągle wzrasta, o czym świadczą dane statystyczne z ostatnich lat. Pomocą MOPS z powodu bezdomności zostało objętych w 2010 r. - 5 osób, w 2011 r. - 9 osób, w 2012 r. - 23 osoby i w 2013 r. – 34 osoby. Bezdomność spowodowana jest różnymi przyczynami m.in. uzależnieniami, przestępczością, brakiem stałych dochodów, przemocą w rodzinie, rozpadem rodziny, bezrobociem, eksmisją z lokali mieszkalnych.

Ze względu na położenie komunikacyjne miasta w MOPS odnotowano w ciągu ostatnich lat kilkanaście przypadków osób bezdomnych z innych rejonów Polski, które w Mławie były tylko przejazdem. Osobom tym również udzielono stosownej pomocy (usługi kąpielowe, gorący posiłek, zasiłek celowy na zakup biletu, praca socjalna).

2.11. INNE DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECKA I RODZINY

Świadczenia niepieniężne

Osoby lub rodziny potrzebujące pomocy korzystają z następujących świadczeń niepieniężnych:

- posiłki (dożywianie dzieci w szkołach i jeden gorący posiłek dziennie dla osób, które nie są w stanie sobie przygotować)
- pomoc w naturze (m.in. środki czystości, pościel, ręczniki)
- praca socjalna świadczona na rzecz osób korzystających, jak też nie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
- organizacja wypoczynku letniego, zimowego i czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Ponadto MOPS w Mławie organizuje pogrzeby zmarłym, w sytuacji gdy rodzina nie jest w stanie zorganizować.

Ośrodek prowadzi także magazyn rzeczy używanych oraz pośredniczy przy przekazywaniu mebli, sprzętu AGD od osób fizycznych i instytucji osobom i rodzinom najuboższym z terenu miasta Mława.

Poradnictwo specjalistyczne

Bezpłatne poradnictwo specjalistyczne świadczone jest przez prawnika, psychologa i pedagoga mieszkańcom Miasta Mława w Punkcie Konsultacyjnym Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa oraz w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działających przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mławie, a także w innych instytucjach funkcjonujących na terenie Miasta Mława.

Świadczenia rodzinne i opiekuńcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie od dnia 01.05.2004 r. realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przyznawane świadczenia na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych to:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy przyznawany jest od 01.01.2013 r.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego i wszystkich ustawowych warunków, od których uzależnione jest przyznanie prawa do świadczeń.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Tabela nr 12. Pomoc w formie świadczeń rodzinnych

Nazwa świadczenia	Liczba rodzin			
	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłków rodzinnych	1678	1472	1426	1334
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	335	368	279	248

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego i wszystkich ustawowych warunków, od których uzależnione jest przyznanie prawa do świadczeń.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek dziecka.

Tabela nr 13. Liczba rodzin i osób korzystających z funduszu alimentacyjnego

Wyszczególnienie	ROK			
	2010	2011	2012	2013
Liczba rodzin	259	273	303	308
Liczba osób uprawnionych - dzieci	429	433	470	488

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Pomoc materialna dla uczniów

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Przysługuje uczniom:

- a. uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- b. uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- c. wychowankom ośrodków – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- d. słuchaczom kolegiów – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Rodzaje świadczeń pomocy dla uczniów o charakterze socjalnym:

- stypendium szkolne;

- zasiłek szkolny.

Tabela nr 14. Liczba dzieci korzystających z pomocy materialnej

Nazwa świadczenia	ROK			
	2010	2011	2012	2013
Stypendium szkolne	375	329	290	442
Zasiłek szkolny	1	1	1	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Praca socjalna

W myśl ustawy o pomocy społecznej praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz warunków sprzyjających temu celowi.

Z pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych MOPS w Mławie korzystają osoby korzystające i nie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. W 2010 r. korzystało 631 osób, w 2011 r. - 698 osób, w 2012 r. 612 - osób i w 2013 r. – 609 osób.

Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie przyznaje i wypłaca od miesiąca maja 2009 r. dodatki mieszkaniowe na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
3. osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
4. innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych wynosiła w 2010 r. - 448 osób, w 2011 r. – 528 osób, w 2012 r. – 661 osób i w 2013 r. – 574 osoby.

PROGRAMY I PROJEKTY SOCJALNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie zajmuje się wdrażaniem programów i projektów socjalnych dotyczących wsparcia i pomocy na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo, ubogich oraz zagrożonych patologiami społecznymi i marginalizacją.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Program ma na celu zmniejszenie problemu niedożywienia dzieci z rodzin najuboższych i ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia wśród dzieci, osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych i rodzin o najniższych dochodach. Finansowane są ze środków własnych i zleconych obiady w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz gorący posiłek dla osób potrzebujących. Pomoc ta przyznawana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Tabela nr 15. Dożywianie dzieci w szkołach i pozostałych osób

ROK	Dzieci	Pozostałe osoby	Ogółem
2010	522	82	604
2011	531	115	646
2012	429	105	534
2013	533	98	631

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie

Żywność dla potrzebujących

Stowarzyszenie Wspierania Społeczności Lokalnej „Bądźmy Razem” działa przy MOPS w Mławie od dnia 05.05.2009 r., którego członkami są pracownicy tut. Ośrodka.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- pozyskiwanie środków finansowych oraz rzeczowych od osób prywatnych i instytucji
- pozyskiwanie żywności poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz lokalnym samorządem, włączanie się w ogólnopolskie kampanie na rzecz ww. zadania
- organizowanie grup samopomocowych

- prowadzenie szkoleń
- organizowanie spotkań i imprez w środowisku lokalnym
- organizowanie i prowadzenie poradnictwa dla osób i rodzin, świetlic środowiskowych i terapeutycznych
- pozyskiwanie wolontariuszy do aktywnego udziału w działaniach statutowych.

Stowarzyszenie pozyskuje żywność z Banku Żywności w ramach unijnego programu pomocy żywnościowej PEAD i rozdziela wśród potrzebujących. Celem Programu jest wsparcie pomocą żywnościową osób najbardziej potrzebujących, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej lub 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Żywność wydawana jest na podstawie wcześniej przygotowanych i regularnie weryfikowanych list odbiorców. Produkty trafiają do najbardziej potrzebujących osób i rodzin ubogich, bezrobotnych, wielodzietnych itp. W ramach programu pomocą objętych było w 2012 r. 770 osób i w 2013 r. 814 osób. Ogółem w 2012 roku wydano 51 t. żywności i w 2013r. około 45 ton. Program realizowano na mocy porozumienia z Bankiem Żywności w Ciechanowie.

Stowarzyszenie przygotowuje także każdego roku paczki świąteczne dla rodzin z artykułów pochodzących ze świątecznej Zbiórki Żywności i artykułów przekazanych od sponsorów.

MOPS wspólnie ze Stowarzyszeniem Wspierania Społeczności Lokalnej „Bądźmy Razem” bierze udział każdego roku w Ogólnopolskiej Zbiórce Żywności „Podziel się Posiłkiem” i Świątecznej Zbiórce Żywności. Akcje te były przeprowadzone na rzecz najuboższych mieszkańców z terenu miasta. W Zbiórkach udział brali wolontariusze, którzy pełnili dyżury w większych sklepach na terenie miasta. Z zebranych produktów zostały przygotowane paczki dla najuboższych rodzin i dzieci.

Corocznie MOPS w Mławie przygotowuje także paczki świąteczne dla dzieci z najuboższych rodzin. W grudniu 2012 r. paczki przygotowano dla 182 dzieci ze środków własnych gminy i w 2013 r. dla 147 dzieci.

Wolontariat

MOPS realizuje Program „Wolontariat w OPS”. Wolontariusze włączają się w akcje wspierania rodzin takie jak np. zbiórka żywności, pomoc przy organizacji pikników i innych imprez. Pomagają dzieciom ze szkół podstawowych i gimnazjów w nauce podczas pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych. Biorą udział w organizowanych akcjach profilaktycznych przez MOPS dotyczących uzależnień – roznoszą ulotki.

Osoby bezrobotne korzystające z pomocy społecznej biorą udział przy rozładowywaniu żywności z Banku Żywności w ramach programu PEAD.

Wolontariusze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie przygotowują przedstawienia na różne spotkania dla osób starszych np. jasełka z okazji Świąt Bożego Narodzenia, z okazji Dnia Babci i Dziadka itp. Odwiedzają osoby starsze, samotne w ich miejscu zamieszkania, składają życzenia i wręczają kartki świąteczne w ramach projektu „Kartka od Bartka”, biorą udział przy organizacji pikników integracyjnych.

Wolontariuszami są również seniorzy, które pomagają przy zbiórkach żywności, organizowanych przez działające przy MOPS Mława Stowarzyszenie Wspierania Społeczności Lokalnej „Bądźmy Razem” i promują działania wolontariatu.

Od 2011 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie organizuje Mławską Galę Wolontariatu, podczas której wolontariusze otrzymują podziękowania, nagrody i wyróżnienia za zaangażowanie i pracę na rzecz społeczności lokalnej. W 2014 r. odbyła się „III Mławska Gala Wolontariatu”, gdzie nagrodzono 270 wolontariuszy, a 5 otrzymało tytuł „Najlepszy z Najlepszych”.

W ramach Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej w 2012 r. MOPS w Mławie realizował projekt „Aktywni seniorzy – aktywni wolontariusze”, zaś od 2013 r. realizowany jest projekt „Wolontariusze, seniorzy w działaniu”, w ramach którego odbywają się cykliczne spotkania podczas których seniorzy prezentują swoje zainteresowania i hobby.

„Przyjazny Dom”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie od 2009 r. w partnerstwie z Urzędem Miasta, Zarządem Wspólnoty Mieszkaniowej, Towarzystwem Budownictwa Społecznego i mieszkańcami budynków realizował projekt „Przyjazny Dom” dotyczący remontu klatek schodowych i korytarzy w budynkach mieszkalnych.

Głównym celem projektu jest aktywizowanie środowiska lokalnego i uwrażliwienie na potrzebę dbania o czystość, estetykę i bezpieczeństwo w swoim miejscu zamieszkania.

W 2013 r. zrealizowana została 4 edycja Projektu „Przyjazny Dom”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie otrzymał dyplom jako laureat w kategorii miasta małe i średnie w finale konkursu: Samorządowy Lider Zarządzania 2013 Usługi społeczne – dziedzina: pomoc społeczna organizowanym przez Związek Gmin Polskich, Związek Miast Polskich i Związek Powiatów Polskich.

„Szlachetna Paczka”

W 2011 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie włączył się do ogólnopolskiej akcji świątecznej „Szlachetna Paczka” prowadzonej przez Stowarzyszenie Wiosna, w ramach której w latach 2011 - 2012 42 rodziny otrzymały „Szlachetną paczkę”, w tym 5 osób samotnych w podeszłym wieku i w 2013 r. 27 rodzin.

Akcja opiera się na idei przekazywania bezpośredniej pomocy osobom potrzebującym i ich rodzinom na podstawie wcześniejszego rozpoznania potrzeb przez wyznaczonych do tego wolontariuszy. Osoby otrzymują artykuły odpowiadające ich indywidualnym potrzebom.

„Akademia Kompetencji Wychowawczych”

MOPS w Mławie rozpoczął w 2013 r. realizację projektu pt. „Akademia Kompetencji Wychowawczych”, którego celem jest zapobieganie problemom wychowawczym i dążenie do prawidłowego funkcjonowania rodziny. Spotkania przyczynią się do pogłębienia samoświadomości i refleksji na temat skuteczności określonych metod wychowawczych.

Program „Zima”

Program opracowywany jest każdego roku. Ustala działania zmierzające do złagodzenia i zredukowania negatywnych skutków okresu zimowego, szczególnie w odniesieniu do osób starszych i bezdomnych.

Ma na celu przede wszystkim zapewnienie:

- schronienia osobom bezdomnym,
- zapewnienie żywności, gorącego posiłku, opału, ciepłej odzieży osobom tego potrzebującym,
- przełamanie izolacji społecznej wśród mieszkańców miasta Mława,
- zwiększenie skuteczności działań na rzecz środowiska lokalnego,
- poznanie wzajemnych kompetencji i możliwości wśród instytucji niosących pomoc.

2.12. INICJOWANIE I ROZWÓJ GRUP WSPARCIA I SAMOPOMOCY

Grupa wsparcia rodziców dzieci z zaburzeniami rozwoju

Grupa Wsparcia rodziców dzieci z zaburzeniami rozwoju tworzą rodzice dzieci korzystających ze Specjalistycznych Usług Opiekuńczych. Rodzice dzieci w ramach spotkań

Grupy Wsparcia służą poradą i pomocą innym rodzicom mającym kłopoty w zdiagnozowaniu swojego dziecka, wymieniają się doświadczeniami i wspierają się w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Ośrodek wydał ulotkę informacyjną dotyczącą usług specjalistycznych i działalności grupy wsparcia.

Grupa wsparcia „Nadzieja”

Grupa działa od miesiąca czerwca 2007 r. skupia kobiety z rodzin, w których występuje problem choroby alkoholowej.

Członkowie grupy raz w miesiącu spotykają się w MOPS wymieniając między sobą doświadczenia, rozwiązują swoje trudne rodzinne problemy, poznają instytucje pomocowe oraz nowe możliwości rozwojowe rodziny. W spotkaniach biorą udział psycholog oraz osoby zapraszane z instytucji znajdujących się na terenie Mławy udzielających wsparcia osobom uzależnionym oraz ich rodzinom. Dzieci z tych rodzin podczas spotkań mają zapewnioną opiekę oraz uczestniczą w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych.

Członkowie grupy oraz ich dzieci biorą udział w organizowanych przez pracowników MOPS spotkaniach okolicznościowych m.in. z okazji Dnia Matki, „Andrzejkowe”, opłatkowe, choinka integracyjna, piknikach integracyjnych oraz profilaktycznych.

Mławskie Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii i Innych Chorób Onkologicznych „Amazonki”

Członkowie stowarzyszenia – kobiety po mastektomii oraz z problemami onkologicznymi spotykają się w tut. Ośrodku od listopada 2006 r. w celu służenia sobie radą i pomocą w chorobie i organizują czas wolny. Korzystają z pomocy psychologa zatrudnionego w MOPS.

Grupa wsparcia „Złota Jesień”

Grupa działa przy MOPS od kilkunastu lat. Liczy około 30 emerytów i rencistów. Celem grupy jest poprawa funkcjonowania psychicznego i społecznego członków grupy, zmniejszenie izolacji społecznej, zapewnienie wzrostu poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa.

Członkowi grupy spotykają się co dwa tygodnie w środy przy kawie i herbacie, muzyce, czytają poezję rozwijając swoje zainteresowania i miło spędzają czas. Organizowane są również wycieczki integracyjno - krajoznawcze oraz pikniki integracyjne.

Od 2006 r. członkowie grupy „Złota Jesień” corocznie biorą udział w konkursie amatorskiej twórczości scenicznej osób niepełnosprawnych organizowanym przez Dom Pomocy Społecznej w Zakrzewie, pow. płocki oraz wyjazdy do Domu Pomocy Społecznej w Ciechanowie w ramach Przeglądu Kultury i Tradycji „Poznajmy Świat Przystanek Polska – Moja Mała Ojczyzna”.

Organizowane są również spotkania z okazji: Dnia Babci, Dnia Dziadka, Dnia Kobiet, Spotkanie Wielkanocne, Dzień Seniora, Wigilia. Na spotkaniach miały miejsce występy przygotowane przez wolontariuszy i dzieci uczestniczące w zajęciach opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przy MOPS w Mławie. Seniorzy grupy wsparcia „Złota Jesień” uczestniczyli w Festiwalu Piosenki Żołnierskiej i Patriotycznej (Estrada w Parku Miejskim) i uczestniczyli w rekonstrukcji „Bitwy pod Mławą”.

Seniorzy również są wolontariuszami czynnie biorącymi udział w wielu działaniach Ośrodka m.in. pikniki i wigilia.

Grupa Emerytów i Rencistów

Członkowie Związku Emerytów i Rencistów spotykają się w tut. Ośrodku raz w tygodniu, organizując sobie czas wolny.

Grupa AA „Droga Wyjścia”

Członkowie grupy (anonimowi alkoholicy) raz w tygodniu spotykają się w świetlicy MOPS, jak również organizują spotkania okolicznościowe.

2.13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OCENIE MIESZKAŃCÓW

Do opracowania strategii wykorzystano dane statystyczne uzyskane z instytucji zajmujących się przedmiotową problematyką oraz przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców miasta Mława. Wydano 800 egz. ankiet, z których wypełniono i zwrócono ponad 50% ankiet. Wyniki badań opracowano na podstawie 434 ankiet.

Ankietę wypełniło 350 kobiet i 84 mężczyzn. Wykształcenie ankietowanych było następujące: niepełne podstawowe – 4 osoby, podstawowe - 14 osób (5,25%), gimnazjalne - 14 osób (10%), - ponadgimnazjalne - 100 badanych (42,25%), policealne – 88 badanych i wyższe - 214 osób (42,5%). Status ankietowanych: 322 osoby - to pracujący (82,25%), 20

osób niepracujących (nie zarejestrowani w PUP, nie pobierający świadczeń emerytalno-rentowych i nie zatrudnieni), 84 - bezrobotni (11,25%), 8 - emeryci i renciści (6,5%).

Wiek ankietowanych: 18 – 25 lat – 48 osób, 26 – 35 lat – 152 osoby, 36 – 45 lat – 100 osób, 46 – 55 lat – 114 osób, 56 – 65 lat – 26 osób, 66 lat i więcej – 2 osoby.

Ankieta zawierała 8 pytań. Posłużono się w niej zarówno pytaniami zamkniętymi jak i otwartymi. Ankieta była również eksperymentem metodologicznym. Stawiając pytania otwarte chcieliśmy się dowiedzieć, co respondenci sądzą lub jakie mają pomysły na rozwiązanie niektórych problemów społecznych. Pytania otwarte stanowiły funkcję pomocniczą.

Pytanie 1.

Badania rozpoczęto od zadania pytania: „**Które z niżej wymienionych problemów dostrzega Pan/Pani na terenie miasta Mława**”. Przedstawiono 18 problemów. Każdego ankietowanego pytano, czy dany problem występuje na terenie miasta czy nie występuje. Odpowiedzi potwierdzające występowanie problemu przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 16. Problemy dostrzegane przez mieszkańców miasta Mława

Lp.	Problem	Liczba osób potwierdzających występowanie problemu	
		Ilość	%
1.	Bezrobocie	378	87,10
2.	Alkoholizm	308	70,97
3.	Narkomania	120	27,65
4.	przemoc w rodzinie	172	39,63
5.	Ubóstwo	204	47,00
6.	problemy osób starszych	144	33,18
7.	Bezdomność	168	38,71
8.	Niepełnosprawność	100	23,04
9.	długotrwała choroba	34	7,83
10.	bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	94	21,66
11.	samotne wychowywanie dzieci	122	28,11

12.	zaniedbanie dzieci	136	31,34
13.	Przestępczość	130	29,95
14.	brak mieszkań	180	41,47
15.	izolacja społeczna	64	14,75
16.	brak poczucia bezpieczeństwa	122	28,11
17.	brak pozytywnych wzorców i autorytetów	102	23,50
18.	brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego	154	35,48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ankiety

Pytanie 2.

„Które z w/w problemów wymagają natychmiastowego działania?”

Każdy z ankietowanych wskazał pięć najważniejszych problemów, które wymagają podjęcia natychmiastowego działania. Najczęściej wskazywano na:

1. bezrobocie
2. alkoholizm
3. ubóstwo
4. przemoc w rodzinie
5. brak mieszkań

Pytanie 3.

„Które z problemów społecznych uważa Pan/Pani za najważniejsze u osób starszych i niepełnosprawnych”

Tabela nr 17. Najważniejsze problemy osób starszych i niepełnosprawnych

Lp.	Problemy	Ilość wskazań	%
1.	Samotność i izolacja	256	58,99
2.	Brak opieki ze strony rodziny	212	48,85
3.	Brak akceptacji w środowisku lokalnym	100	23,05

4.	Trudny dostęp do specjalistycznych placówek służby zdrowia	296	68,20
5.	Ograniczone możliwości spędzania czasu wolnego	110	25,35
6.	Ograniczony dostęp do budynków użyteczności publicznej	98	22,58
7.	Brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	212	48,85
8.	Problemy psychologiczne	102	23,51
9.	Utrudniona możliwość korzystania ze środków transportu	158	36,41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ankiety

Respondenci wskazali, że najważniejszymi problemami osób starszych i niepełnosprawnych są: trudny dostęp do specjalistycznych placówek służby zdrowia, samotność i izolacja, brak opieki ze strony rodziny i brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych.

Pytanie 4.

„Które Pana/Pani zdaniem działania mogą mieć wpływ na rozwiązanie problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie?”

Tabela nr 18. Działania wskazane przez mieszkańców w celu rozwiązania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie

Lp	Nazwa działania	Ilość wskazań	%
1.	Zapewnienie w każdej szkole pomocy psychologa i pedagoga	234	53,92
2.	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	294	67,75
3.	Organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych	224	51,62
4.	Udzielenie pomocy prawnej	170	39,17
5.	Działania profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych	260	59,91
6.	Współpraca z Policją, organizacjami pozarządowymi i instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym	218	50,23
7.	Inne – zmiana środowiska	37	8,53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ankiety

Pytanie 5.

„Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie na terenie miasta Mława?”

Tabela nr 19. Bezpieczeństwo mieszkańców w mieście

Lp	Bezpieczeństwa mieszkańców	Ilość wskazań	%
1.	Tak	80	18,44
2.	Raczej tak	208	47,93
3.	Nie	100	23,05
4.	Raczej nie	38	8,76
5.	Nie mam zdania	8	1,85

Źródło: Opracowanie własne na podstawie z ankiety

Badani wskazali następujące niebezpieczne miejsca na terenie miasta Mława: Mława-Wólka, ul. Słowackiego, ul. Padlewskiego, Narutowicza, Wójtostwo, Osiedle Młodych, Kościuszki, 18-go Stycznia.

Pytanie 6.

„Czy szkoły i miejsca publiczne są bezpieczne dla dzieci ”

Tabela nr 20. Bezpieczeństwo dzieci wg ankietowanych

Lp	Bezpieczeństwo dzieci w szkole i miejscach publicznych	Ilość wskazań	%
1.	Tak	76	17,52
2.	Raczej tak	212	48,85
3.	Nie	32	7,38
4.	Raczej nie	80	18,44
5.	Nie ma zdania	34	7,84

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ankiety

Pytanie 7.

„Jaki Pana/Pani zdaniem jest dostęp do służby zdrowia”

Tabela nr 21. Dostęp do służby zdrowia wg ankietowanych

Lp	Dostęp do służby zdrowia	Ilość wskazań	%
----	--------------------------	---------------	---

1	Dobry	48	11,06
2	Bardzo dobry	4	0,93
3	Dostateczny	356	82,03
4	Nie ma zdania	26	5,99

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ankiety

Pytanie 8.

„Które z działań mogą wpłynąć na rozwiązanie problemów społecznych na terenie miasta Mława ?”

Było to pytanie otwarte. Respondenci wskazali, iż należy podjąć działania wg poniższej tabeli.

Tabela nr 22. Działania proponowane przez respondentów mające na celu rozwiązanie problemów społecznych

Lp	Działania proponowane przez respondentów	Ilość Wskazań	%
1.	Lepszy dostęp do służby zdrowia	298	68,67
2.	Aktywizacja zawodowa bezrobotnych	284	65,44
3.	Działania na rzecz rodzin z dziećmi	246	56,69
4.	Organizacja czasu wolnego	194	44,70
5.	Działania profilaktyczne w zakresie uzależnień	192	44,24
6.	Działania na rzecz osób starszych i samotnych	192	44,24
7.	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	178	41,02
8.	Pomoc osobom bezdomnym	170	39,17
9.	Działania w zakresie sportu i rekreacji	146	33,64
10.	Działania w zakresie edukacji	136	31,34
11.	Likwidacja barier architektonicznych	98	22,58
12.	Aktywizacja i integracja społeczna	94	21,66
13.	Działania w zakresie bezpieczeństwa	88	20,28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ankiety

2.14. ANALIZA SWOT

Jedną z najczęściej stosowanych technik służących do konstruowania strategii jest analiza SWOT, która ma na celu zbadanie i przeprowadzenie kompleksowej oceny zdolności do działania w konkretnym otoczeniu.

Opracowanie analizy SWOT jest jednym z etapów w procesie planowania strategicznego. Analiza stanowi punkt wyjściowy do opracowania celów strategicznych i operacyjnych. Analiza obejmuje uwarunkowania wewnętrzne: mocne i słabe strony oraz uwarunkowania zewnętrzne: szanse i zagrożenia, które mają ważny wpływ na sytuację społeczną w mieście.

Mocne strony - wewnętrzne czynniki mające pozytywny wpływ na rozwój pomocy społecznej w mieście Mława, wyróżniające ją walory, tworzące podstawy dla jej przyszłego rozwoju.

Słabe strony - wewnętrzne czynniki mające negatywny wpływ na rozwój pomocy społecznej w mieście Mława, utrudniające rozwój i realizację zamierzeń; braki w potencjałach obniżających możliwości rozwoju.

Szanse - czynniki sprzyjające rozwojowi miasta, pozwalające na eliminowanie słabości, wzmocnienie sił, uruchomienie nowych form działania.

Zagrożenia - czynniki utrudniające rozwój miasta, stanowiące bariery w przełamywaniu dzisiejszych trudności i blokujące możliwości podejmowania działań w różnych, istotnych z punktu widzenia rozwoju pomocy społecznej.

ANALIZA SWOT

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	
Mocne strony	Słabe strony

<ul style="list-style-type: none"> • rozwinięty system pomocy społecznej, • istniejące placówki wsparcia dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin, • kościoł i organizacje pozarządowe działające na polu pomocy społecznej, • ścisła współpraca instytucji pomocy społecznej ze szkołami, • nowe miejsca pracy, • aktywizacja społeczności lokalnej, • możliwość wykorzystania zasobu ludzkiego, • wzrost liczby przystosowanych obiektów dla osób niepełnosprawnych, • otwartość na nowe rozwiązania, • rozwinięty wolontariat, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak mieszkań socjalnych i chronionych • mała aktywność organizacji pozarządowych, • brak partnerskich programów pomocowych, • bariery architektoniczne, • patologie społeczne, • niewystarczająca świadomość mieszkańców w kwestii rozwiązywania problemów społecznych • brak miejsc pracy, • mała aktywność społeczna, • brak zakładów pracy chronionej,
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość korzystania z funduszy i realizacja programów pomocowych (EFS, PFRON, Fundacje,...) • wykorzystanie możliwości działań organizacji pozarządowych, • dobrze rozwinięty system zabezpieczenia socjalnego, • pozytywne wzorce społeczne, • rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, • możliwość zlecania zadań organizacjom pozarządowych z zakresu pomocy społecznej • zmiana świadomości społecznej u młodzieży, 	<ul style="list-style-type: none"> • niestabilne prawo i brak systemowych rozwiązań, • przypadki nietolerancji społecznej • zanikanie wartości etycznych i kryzys autorytetów, • patologie społeczne, • wyjazdy wykształconej młodzieży do większych aglomeracji i za granicę, • rozwarstwienie społeczeństwa, • roszczeniowa postawa wobec pomocy społecznej, wyuczona bezradność, • narastanie różnych problemów społecznych, • powszechna akceptacja narkotyków miękkich,

2.15. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Z analizy danych zawartych w części diagnostycznej strategii można wskazać, że ważnymi problemami społecznymi na terenie miasta są:

- bezrobocie
- alkoholizm

- ubóstwo
- przemoc w rodzinie
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- bezdomność
- przestępczość
- potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych

Po dokonaniu oceny problemów występujących na terenie miasta strategia skupiać się powinna na następujących kwestiach:

- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych
- Zwiększenie działań w zakresie profilaktyki i przestępczości
- Pomoc rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz dzieci
- Zwiększenie ofert alternatywnego spędzania czasu wolnego
- Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

Działania zostaną zrealizowane przy wykorzystaniu istniejącego systemu pomocy społecznej i przy współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta.

3. PLAN DZIAŁAŃ

3.1. MISJA

Misją strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Mława to: „Mława, to miasto, które wspiera rodzinę, dąży do rozwoju lokalnej społeczności, aktywizuje grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w partnerstwie z instytucjami, Kościołem i organizacjami pozarządowymi”

W pracach nad strategią przyjęto, iż osiągnięcie założonych celów odbywać się będzie przy wykorzystaniu istniejącego systemu pomocy społecznej i przy współpracy z instytucjami, Kościołem i organizacjami pozarządowymi.

Sukces strategii zależeć będzie od efektywności i skuteczności działań podmiotów realizujących poszczególne zadania, jak również od aktywności i zaangażowania osób zagrożonych wykluczeniem na rzecz zmiany swojej sytuacji.

3.2. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Wyznaczono następujące cele strategiczne:

- A. POMOC OSOBOM BEZROBOTNYM
- B. PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB I RODZIN ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ
- C. ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH
- D. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ I PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPCZOŚCI
- E. ORGANIZACJA ALTERNATYWNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO

Realizacja tak sformułowanych celów będzie polegała na stworzeniu warunków sprzyjających budowaniu lokalnej sieci bezpieczeństwa socjalnego, przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.

Partnerstwo i współpraca lokalnych podmiotów działających w obszarze polityki społecznej umożliwią efektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów, które poprawią jakość życia mieszkańców.

A. POMOC OSOBOM BEZROBOTNYM

Cele operacyjne	Czas realizacji (lata)	Źródło finansowania	Realizator
------------------------	-------------------------------	----------------------------	-------------------

1. PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI I WIEDZY NA TEMAT RYNKU PRACY				
Działania	1. Doskonalenie współpracy między MOPS a Powiatowym Urzędem Pracy	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Rozpoznanie niekorzystnych zjawisk społecznych będących skutkiem bezrobocia.			
2. ŁAGODZENIE SKUTKÓW DŁUGOTRWALEGO BEZROBOCIA				
Działania	1. Przygotowanie pracowników MOPS w zakresie umiejętności aktywizowania zawodowego osób bezrobotnych	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Wspieranie bezrobotnego w trakcie poszukiwania zatrudnienia			
	3. Podejmowanie działań prowadzących do ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego u osób będących w trudnej sytuacji życiowej			
3. AKTYWIZACJA GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM				
Działania	1. Opracowywanie i realizacja programów na rzecz zatrudnienia osób społecznie wykluczonych, bądź zagrożonych	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Opracowywanie i realizacja programów na rzecz pomocy i integracji społecznej osób bezrobotnych i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym			
	3. Realizacja projektów z funduszy krajowych i EFS			
	4. Organizacja prac społecznie użytecznych			
	5. Podejmowanie działań wolontarystycznych wśród bezrobotnych			

B. PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB I RODZIN ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

Cele operacyjne	Czas realizacji (lata)	Źródło finansowania	Realizator
1. DZIAŁANIA NA RZECZ RODZIN ŻYJĄCYCH W UBÓSTWIE			

Działania	1. Wnikliwa analiza potrzeb osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Wprowadzanie nowatorskich form wspierania rodziny			
	3. Opracowanie i realizacja programu wspierania rodziny i projektów socjalnych mających celu poprawę funkcjonowania rodziny			
	4. Poradnictwo specjalistyczne			
	5. Podnoszenie jakości pracy w pomocy społecznej			
	6. Wspieranie rodzin z problemami wychowawczymi przez asystenta rodziny			
	7. Mieszkania socjalne			
2. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNO-ZAWODOWA RODZIN ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ				
Działania	1. Pobudzanie społecznej i zawodowej aktywności w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Motywowanie do podejmowania szkoleń umożliwiających swobodne poruszanie się na rynku pracy			
	3. Podejmowanie działań w celu zapobiegania i zwalczania marginalizacji oraz rozwiązywania problemów społecznych			
	4. Opracowywanie i realizacja programu na rzecz osób bezdomnych			
	5. Wolontariat jako forma zapobiegania wykluczeniu społecznemu.			
3. AKTYWIZOWANIE ŚRODOWISKA LOKALNEGO				
Działania	1. Współpraca z Kościołem i organizacjami pozarządowymi w realizacji działań na rzecz społeczności lokalnej.	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Inicjowanie i promowanie powstawania grup wsparcia i samopomocowych.			
	3. Programy socjalne wspierające osoby z grup szczególnego ryzyka			
	4. Tworzenie wsparcia dla lokalnych inicjatyw społecznych			

4. DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECI				
Działania	1. Realizacja programu dożywiania dzieci.	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Doskonalenie współpracy MOPS ze szkołami i instytucjami.			
	3. Rozwój placówek wsparcia dziennego			
	4. Wolontariat na rzecz dzieci.			

C. ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH

Cele operacyjne		Czas realizacji (lata)	Źródło finansowania	Realizator
1. WSPARCIE I AKTYWIZACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Działania	1. Akcje informacyjne na rzecz osób niepełnosprawnych	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem			
	3. Likwidacja barier architektonicznych			
	4. Utworzenie środowiskowego domu dla osób chorych psychicznie			
	5. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych			
2. DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI I ORGANIZACJI DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Działania	1. Tworzenie grup samopomocowych dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Opracowanie i wdrożenie programów pomocowych na rzecz osób niepełnosprawnych			
	3. Wolontariat w pomocy osobom niepełnosprawnym			
	4. Imprezy integracyjne.			
3. SYSTEM WSPARCIA DLA SENIORÓW				
Działania	1. Rozwijanie niekonwencjonalnych form pomocy	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Wolontariat w pomocy osobom starszym			
	3. Imprezy integracyjne.			
	4. Rozwój usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych			
	5. Opracowanie i wdrożenie programów pomocowych na rzecz osób starszych			
	6. Wzmocnienie roli rodziny w opiece nad osobami starszymi			

D. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ I PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPCZOŚCI

Cele operacyjne		Czas realizacji (lata)	Źródło finansowania	Realizator
1. PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH				
Działania	1. Opracowywanie i rozpowszechnianie oferty pomocy dla całej rodziny osoby uzależnionej	Program corocznie uchwalany przez Radę Miasta 2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych			
	3. Udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie			
	4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży, działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych			
	5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.			
2. PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII				
Działania	1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.	Program corocznie uchwalany przez Radę Miasta 2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej.			
	3. Prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży			
	4. Działalność informacyjno - edukacyjna oraz szkoleniowej.			
	5. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych.			

3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE				
Działania	1. Współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z przedstawicielami instytucji w celu realizacji procedury „Niebieskiej Karty”.	Program uchwalany przez Radę Miasta 2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Wspieranie organizacji pozarządowych i grup samopomocowych przeciwdziałających przemocy w rodzinie			
	3. Poradnictwo specjalistyczne dla ofiar przemocy i ich rodzin			
4. DZIAŁANIA NA RZECZ POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA W MIEŚCIE				
Działania	1. Monitoring miasta	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOPS
	2. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami a Powiatową Komendą Policji			
	3. Wzmoczone kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.			
	4. Wzmoczone patrole miasta przez Straż Miejską i Policję			

E. ORGANIZACJA ALTERNATYWNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO

Cele operacyjne		Czas realizacji (lata)	Źródło finansowania	Realizator
1. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU TURYSTYKI, SPORTU I REKREACJI				
Działania	1. Ożywienie roli stadionu w życiu sportowym Mławy	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOSiR
	2. Zwiększenie roli organizacji pozarządowych w upowszechnianiu turystyki, sportu i rekreacji			
	3. Uruchomienie punktu informacji turystycznej			
	4. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i walorów historycznych okolic			
	5. Opracowanie szlaków turystycznych w okolicy			
2. ZWIĘKSZENIE MIEJSC AKTYWNEGO WYPOCZYNKU				
Działania	1. Utworzenie ścieżek rowerowych	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOSiR
	2. Zwiększenie roli Zalewu w ofercie wypoczynkowej miasta			
	3. Uatrakcyjnienie ofert w dziedzinie sportu i rekreacji			
	4. Zwiększenie roli lasu miejskiego w ofercie wypoczynkowej miasta			
3. PROGRAMY NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY				

Działania	1. Wykorzystanie organizacji pozarządowych oraz wolontariuszy do organizacji i prowadzenia zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	2014-2020	Budżet Miasta, Fundusze zewnętrzne	Urząd Miasta, MOSiR, MDK
	2. Organizowanie imprez integracyjnych			
	3. Organizowanie wypoczynku dla dzieci			

WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH:

- Liczba rodzin i dzieci objętych różnymi formami pomocy przez MOPS,
- Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny,
- Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego,
- Liczba rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie,
- Liczba osób uczestniczących w programach i projektach,
- Liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- Liczba zorganizowanych grup wsparcia i grup samopomocowych,
- Liczba rodzin, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.

3.3. WDRAŻANIE I MONITORING STRATEGII

WDRAŻANIE STRATEGII		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
Przedłożenie strategii rozwiązywania problemów społecznych Radzie Miasta Mława	Dyrektor MOPS Mława	II kwartał 2014 r.
Przyjęcie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na sesji Rady Miasta Mława	Rada Miasta Mława	II kwartał 2014 r.
Umieszczenie strategii na stronie internetowej Miasta Mława.	Urząd Miasta Mława MOPS Mława	II kwartał 2014 r.
Opracowywania programów z uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie ze środków pomocowych	MOPS Mława	2014 - 2020
Realizacja zadań zgodnie z harmonogramem przyjętym w celach operacyjnych	Urząd Miasta Mława MOPS Mława	2014-2020

MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
Monitorowanie działań przyjętych w Strategii rozwiązywania problemów społecznych	MOPS Mława	2014 - 2020
Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w programach operacyjnych.	MOPS Mława	Do 28 lutego każdego roku za poprzedni rok Burmistrzowi Miasta Mława
Ocena realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych.	Burmistrz Miasta Mława	I kwartał każdego roku za rok poprzedni
Ewaluacja Strategii rozwiązywania problemów społecznych	MOPS Mława	Do końca każdego roku kalendarzowego
Aktualizacja Strategii rozwiązywania problemów społecznych	MOPS Mława	wg potrzeb

4. UWAGI KOŃCOWE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Mławie obejmuje lata 2014 - 2020. Jest działaniem ciągłym i długofalowym. Nie jest dokumentem zamkniętym. Będzie podlegać modyfikacji na skutek zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych.

Przyjęta strategia pozwoli na tworzenie lokalnych programów mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych, poprawę sytuacji życiowej rodzin, integrację oraz zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego jej mieszkańców. Umożliwi współpracę z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania posiadanych zasobów.

Podjęcie działań i realizacja programów uzależnione będą od środków finansowych posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz.

5. ANEKS

Ankieta anonimowa

Zwracamy się z prośbą o wypełnienie poniższej ankiety, na podstawie której zostanie opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Mława

1. Które z niżej wymienionych problemów dostrzega Pan/Pani na terenie miasta Mława:

(Proszę zaznaczyć właściwe odpowiedzi)

- Bezrobocie
- Alkoholizm
- Narkomania
- Przemoc w rodzinie
- Ubóstwo
- Problemy osób starszych
- Bezdomność
- Niepełnosprawność
- Długotrwała choroba
- Bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych
- Samotne wychowywanie dzieci
- Zaniedbanie dzieci
- Przestępczość
- Brak mieszkań
- Izolacja społeczna
- Brak poczucia bezpieczeństwa
- Brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu
- Inne (wymienić jakie).....

2. Które z w/w problemów społecznych wymagają podjęcia natychmiastowego działania

(Proszę wymienić 5 najważniejszych problemów)

.....
.....

3. Które z problemów społecznych uważa Pan/Pani za najważniejsze u osób starszych i niepełnosprawnych (Proszę zaznaczyć właściwe odpowiedzi)

- Samotność i izolacja
- Brak opieki ze strony rodziny
- Brak akceptacji w środowisku lokalnym
- Trudny dostęp do specjalistycznych placówek służby zdrowia
- Ograniczone możliwości spędzania czasu wolnego
- Ograniczony dostęp do budynków użyteczności publicznej
- Brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych
- Problemy psychologiczne
- Utrudniona możliwość korzystania ze środków transportu
- Inne (wymienić jakie).....

4. Które Pana/Pani zdaniem działania mogą mieć wpływ na rozwiązanie problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie (Proszę zaznaczyć właściwe odpowiedzi)

- Zapewnienie w każdej szkole pomocy psychologa i pedagoga
- Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- Organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych
- Udzielenie pomocy – prawnej
- Działania profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych
- Współpraca z policją, organizacjami i instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym
- Inne (wymienić jakie)

5. Czy czuje się Pan /Pani bezpieczny/a na terenie miasta Mława ?

(Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

- Tak
- Raczej tak
- Nie
- Raczej nie
- Nie mam zdania
- Proszę wymienić trzy najbardziej niebezpieczne Pana/Pani zdaniem miejsca na terenie miasta Mława.....

6. Czy szkoły i miejsca publiczne są bezpieczne dla dzieci ? (Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

- Tak
- Raczej tak
- Nie
- Raczej nie
- Nie wiem

7. Jaki Pana/Pani zdaniem jest dostęp do służby zdrowia ? (Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

- Dobry
- Bardzo dobry
- Dostateczny
- Nie mam zdania

8. Które z działań mogą wpłynąć na rozwiązanie problemów społecznych na terenie miasta Mława

(Proszę zaznaczyć właściwe odpowiedzi)

- Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
- Aktywizacja i integracja społeczna
- Organizacja czasu wolnego
- Działania profilaktyczne w zakresie uzależnień
- Działania w zakresie edukacji
- Działania w zakresie sportu i rekreacji
- Lepszy dostęp do służby zdrowia
- Likwidacja barier architektonicznych
- Działania w zakresie bezpieczeństwa
- Pomoc osobom bezdomnym
- Działania na rzecz osób starszych i samotnych
- Działania na rzecz osób niepełnosprawnych
- Działania na rzecz rodzin z dziećmi

Metryczka

Płeć	Wiek	Wykształcenie	Status na rynku pracy
☐ Kobieta	☐ 18 – 25	☐ Niepełne	☐ Pracujący
☐ Mężczyzna	☐ 26 – 35	☐ podstawowe	☐ Niepracujący (nie zarejestrowany w PUP i nie pobierający świadczeń ZUS, KRUS)
	☐ 36 – 45	☐ Podstawowe	☐ Bezrobotny
	☐ 46 – 55	☐ Gimnazjalne	☐ Emeryt/rencista
	☐ 56 – 65	☐ Ponadgimnazjalne	☐ Inne (jaki?)
	☐ 66 i powyżej	☐ Policealne
		☐ Wyższe	

Prosimy o wypełnienie ankiety i dostarczenie lub przesłanie jej na adres: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 06-500 Mława, ul. Narutowicza 6 (Sekretariat – pokój Nr 10) do dnia 30.09.2013 r.

Dziękujemy za wypełnienie ankiety